

Ministeriet for
Samfundssikkerhed
og Beredskab

Dato: 20. maj 2025
Sagsnr.: 2025 - 1129
Akt-id.: 6308

Besvarelse af spørgsmål nr. 731 (Alm. del) fra Miljø- og Fødevareudvalget

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 731 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab den 23. april 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Gejl (ALT).

Torsten Schack Pedersen

Spørgsmål nr. 731 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg:

"Vil ministeren i forlængelse af MOF alm. del – spm. 645-648 om olieudslip fra den russiske skyggeflåde kommentere artiklen »Olie-alarmer i dansk farvand bliver aldrig undersøgt: »Det er uacceptabelt«« i Ingeniøren den 23. april 2025, der handler om mangelfuld reaktion på oliealarmer, herunder om ministeren mener, at situationen er tilfredsstillende?"

Svar:

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har i forbindelse med ministeriets etablering overtaget ansvaret for det statslige havmiljøberedskab fra Forsvarsministeriet. De forskellige dele af det danske havmiljøberedskab indsættes på baggrund af Søværnets farvandsovervågning og indrapporteringer om eventuelle olie- eller kemikalieudslip.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Forsvarsministeriet, der har oplyst følgende:

"Forsvarskommandoen oplyser, at der ved hver alarm fra European Maritime Safety Agency (EMSA) CleanSeaNet satellittjeneste foretages en vurdering af detektionen, og at der indsættes ressourcer på baggrund af denne vurdering til alle relevante detektioner.

Satellitterne er fintfølede og størstedelen af detektionerne, som efterfølgende kontrolleres visuelt ved fysisk tilstedeværelse, er detektioner af andet end olieforurening. Dette gør sig gældende på tværs af Europa, ligesom det er tilfældet for detektioner i dansk område.

Satellitterne måler ændringer i overfladespændingen i havoverfladen, hvor udledning af forurening er én af flere potentielle årsager til ændringer i overfladespændingen. Fænomener som f.eks. pollen på havoverfladen, stor koncentration af vandmænd (gopler) nær overfladen, strømskel i vandet eller kølvandsstriber fra f.eks. hurtigfærger kan udløse detektion.

I danske farvande gennemføres sideløbende med Clean-SeaNets satellittjeneste en række andre havmiljøovervågnings tiltag.

Forsvaret har kontrakt med firmaet Sundt Air, der ugentligt gennemfører flybåren havmiljøovervågning med radar og elektrooptiske sensorer. Alle Søværnets skibe gennemfører havmiljøovervågning under deres sejlads i danske farvande. Ydermere støttes havmiljøovervågningen af de godt 30.000 frivillige havmiljøvogtere, der opfordres til at informere Forsvarskommandoen, hvis der observeres olie på vandet.

Det er vurderingen, at antallet af ulovlige udledninger i dansk område har været støt faldende siden årtusindskiftet. Denne positive udvikling kan bl.a. tilskrives et internationalt fokus på havmiljø, som Danmark tager del i.

Eksempelvis kan der henvises til Maritime Pollution (MARPOL) konventionens skærper over tid samt EU-retsakter, der i unionen implementerer disse skærpede MARPOL krav til gavn for havmiljøet. Eksempelvis DIR (EU) 2019/883 – modtagefaciliteter i havne for aflevering af affald fra skibe samt den tilhørende nationale lovbekendtgørelse BEK nr. 577 af 06/05/2022, der implementerer direktivet i Danmark. Skibe kan i dag komme af med 'SLOP-tank-rester', tankrensningssvand, bund- og rendestensvand i EU-havne uden væsentlig udgift for skibet, hvilket i tillæg til øget overvågning har betydet langt færre observationer end tidligere."